

PORYWCZY (10) ai

o prawdopodobnie jasne (tak w po-).

sg m N porywczy (1). ◇ G porywcz(e)go (2). ◇ A porywczy (1). ◇ f N porywczą (2). ◇ A porywczą (2). ◇ n G porywcz(e)go (1). ◇ A porywcz(e) (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Śpieszny, nagły, prędki, pochopny; celer, rapidus, subitarius* Cn (7) : Bo owego porywczego o wielkich rzeczach mowienia trzeba się strzec: Gdyż Pánowie Rádni nie ták się máią popisować prędkością wotowania/ iáko ważnoścíą rzeczy *ModrzBaz* 26v; Convocatia przed Seimem bedzie potrzebna na Pany Interim y naten poriwczy ziazd radbych zwm zezwolił *ActReg* 71; *PowodPr* 37.

Szereg: »niesłuszny abo porywczy« (1): Przysięga niesłufzna ábo porzywczagrzech [!] iáki y iego karanie. *PowodPr* 49 marg.

a. *Skory do działania* (3) :

porywczy do czego (1): Bo kátolikow do proteftáciey iáko tákó vzyiemy: Ale gdy przyydzie do inopow kápłáńfkich/ czáfem (o fromoto) nieták Ewángelik będzie do nich porywczy *PowodPr* 25.

α. *O wojsku: Gotowy do walki* (2) : Pirwíze boie niech będą huffu porywczego *ModrzBaz* 118.

Szereg: »porywczy a potężny« (1): A Záprawdę rzecz iest nie tylko przystoyna pozyteczna/ sławna y ozdobna Rzeczyp. náłzey/ áby woysko iákie porywczé á potężne záwíze pogotowiu miáła *GrabPospR* N2v.

2. *Popędliwy, gwałtowny, wybuchowy; proiectus, progressus, proruptus, tumultuarius, tumultuosus* Cn (1) : Przypadkow sie szkodliwych tym táfem wiáruemy. Lacnoć nam chćieć s poyłrzedku [tj. *wybrać króla spośród Polaków*] nie máiąc prętkiego/ Nieprzyiacielá ná sie ták Ruś poruwczego [!]. *WierKróć* B2.

3. *W funkcji przysłówka* (2) :

»porywczą« = *dorywczó, tu i ówdzie, nie naraz* (1) : Carptim – Poriwczą. *Calep* 167b.

[»porywczą« = *podstępnie*: [Karazbeg] posłał [!] do Szkánderbegá posła/ prosząc go/ áby sie łępnym boiem/ nie porywczą ná kłztałt zboycow/ z nim potkác chćiał. *BarlBaz* 525.]

Wyrażenie przyimkowe: »w porywczą« = *na poczekaniu, naprędce* (1) : Więc dawfzy pokoy kmięc inłzey roboćie/ Podrąbił Olfzą ná rudáwym błóćie/ Y ták w porywczą koryto vrobił/ Dłotem wyłóbił. Y czołnem názwál ono dzieło nowe *KlonFlis* C3v; [RESPONS. W porywczą dány ná Vpominanie do Ewangelikow *Respons kt*].

[*Wyrażenie przyimkowe*: »w porywczą« = *pochopnie, lekkomyślnie*: kthore [przykłady] nam dopomagáyą do tego/ ábyfmy theż wiedzyeli/ iákobyfmy łoby s kim poczynác/ álbo czo czynić/ y iáko mieli/ nie w porywczą. *HistTroj* A4.]

Synonimy: 1. *prędki, skory, skwapliwy*.

Cf [NIEPORYWCZY]